

Kraków 20 marca 2025

dr hab. Bartłomiej Kominek, Prof. AMKP
Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
Ul. Św. Tomasza 43 Kraków

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ PANI MGR ZHIYUAN LU

Zlecniodawca recenzji: Rada ds. Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

Skład orzekający w postępowaniu dotyczącym nadania stopnia doktora mgr Zhiyuan Lu powierzył mi funkcję recenzenta. Na podstawie art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 z późniejszymi zmianami) otrzymałem dokumentację, nagranie dzieła oraz jego opis.

Praca doktorska mgr Zhiyuan Lu pt. **Interpretacja wykonawcza twórczości na klarnet i fortepian w utworach chińskich i zachodnich – na przykładzie Sonaty Es-dur na klarnet i fortepian op. 120 nr 2 Johannesa Brahmsa oraz *Słońce świeci nad Taszkurganem* Chen Ganga** składa się z płyty CD zawierającej nagranie wyżej wymienionych utworów oraz opisu dzieła artystycznego.

Dzieło artystyczne

Dziełem artystycznym jest płyta CD nagrana w Studiu Koncertowym im. W. Lutosławskiego w Warszawie. Na płycie znajdują się następujące utwory:

- Johannes Brahms – *Sonata Es-dur na klarnet i fortepian* op. 120 nr 2,
- Giuseppe Ricotta – *Homage at China*,
- Chen Gang – *Słońce świeci nad Taszkurganem*,
- Zhang Zhao – *Numa Ame*.

Wykonawcami są: Piotr Thieu Quang (klarnet) oraz Zhiyuan Lu (fortepian).

Sonata Es-dur na klarnet i fortepian op. 120 nr 2 składa się z trzech części: *Allegro amabile*, *Allegro appassionato*, *Andante con moto*. Sonata została wykonana poprawnie. Wszystkie części spełniają wymogi formalne pod względem dynamiki, artykulacji oraz oznaczeń temp sugerowanych przez kompozytora. Nie jest to jednak interpretacja błyskotliwa – w partii fortepianu brakuje zróżnicowania barw dźwiękowych, a kulminacje pozostawiają niedosyt typowo brahmsowskiej romantycznej ekspresji. Na plus należy zaliczyć dobrą współpracę z klarnecistą – wspólne budowanie fraz, operowanie dynamiką oraz artykulacją.

Największe zastrzeżenia budzi jakość nagrania – klarnet zdecydowanie wysuwa się na pierwszy plan, podczas gdy fortepian pozostaje niejako w tle. Zaburza to proporcje pomiędzy instrumentami, wpływając negatywnie na balans brzmieniowy.

Słońce świeci nad Taszkurganem to utwór jednoczęściowy. Został wykonany poprawnie, podobnie jak *Sonata* J. Brahmsa, choć bez szczególnej ekspresji. Kameralna współpraca pomiędzy muzykami jest zadowalająca – słychać wspólne frazowanie oraz dbałość o spójność artykulacyjną. Podobnie jak w przypadku *Sonaty* Brahmsa, poważnym mankamentem jest jakość nagrania, skutkująca nierównym wyeksponowaniem obu instrumentów.

Pozostałych utworów nie oceniam, gdyż nie są one przedmiotem rozprawy doktorskiej.

Opis dzieła artystycznego

Opis dzieła artystycznego składa się z podziękowania, spisu treści, wprowadzenia, czterech rozdziałów, zakończenia oraz bibliografii.

Wstęp

Mgr Zhiyuan Lu we wstępie pracy przybliży okoliczności powstania analizowanych utworów oraz omawia kameralistykę jako dziedzinę sztuki muzycznej.

Rozdział pierwszy

W rozdziale pierwszym autorka w skondensowanej formie przedstawia historię rozwoju zachodniej i chińskiej muzyki instrumentalnej. Rzetelnie, choć skrótowo, ukazuje tło historyczne, dając ogólny obraz rozwoju muzyki instrumentalnej na obu kontynentach. Szczególnie interesująca jest trzecia część rozdziału, w której autorka szczegółowo omawia różnice pomiędzy kulturą muzyczną Wschodu i Zachodu, koncentrując się na muzyce instrumentalnej.

Rozdział drugi

W rozdziale drugim autorka omawia rozwój zachodniej i chińskiej twórczości na klarnet i fortepian. Należy docenić sumiennność w zgromadzeniu informacji dotyczących literatury klarnetowej obu tradycji muzycznych.

Rozdział trzeci

W rozdziale trzecim mgr Zhiyuan Lu poddaje analizie nagrane utwory. Analiza ta jest bardzo szczegółowa – uwzględnia harmonię, rytm, układ formalny, budowę tematów oraz zmiany tonacji, trybów i metrum. Należy docenić wysiłek autorki w przeprowadzeniu analizy formalnej, jednak wartość tego rozdziału obniża powierzchowność analizy technik wykonawczych. Uwagi typu „*W taktach 22-36 zaleca się bardzo delikatne naciskanie klawiszy*” (s. 79) są trywialne i nadają pracy charakter raczej magisterski lub nawet licencjacki. Niemniej jednak, autorka konsekwentnie omawia techniki wykonawcze w miejscach, które uznaje za problematyczne.

Rozdział czwarty

Największy niedosyt pozostawia rozdział czwarty. Próba określenia stylu kompozytorskiego Brahmsa nie wnosi nowych treści. Dostępna literatura na temat jego twórczości jest obszerna, dlatego ta część pracy sprawia wrażenie jedynie powtórzenia znanych ustaleń. Nieco bardziej interesująca jest druga część rozdziału, dotycząca chińskiego podejścia do kompozycji.

Bibliografia

Bibliografia zawiera liczne pozycje świadczące o wysiłku autorki włożonym w przygotowanie zarówno części pisemnej, jak i nagrania płyty.

Zakończenie

Zakończenie stanowi krótkie podsumowanie zawartości pracy. Przedstawiona przez doktorantkę teza: „*Kompozytorzy zachodni na pierwszym miejscu w swoich dziełach stawiają potrzebę wyrażania wewnętrznego świata emocji, podczas gdy kompozytorzy chińscy bardziej skłaniają się ku przedstawianiu piękna świata zewnętrznego*” jest interesująca i warta dalszego rozwinięcia w przyszłości.

Po wysłuchaniu dzieła artystycznego oraz zapoznaniu się z opisem stwierdzam, że praca doktorska mgr Zhiyuan Lu spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478).

Pracę doktorską **PRZYJMUJĘ.**

Bartłomiej Kociniak